

30. travanj

vlukunic@carnet.hr | 12 ožujka, 2026

1777. - rođen Carl Friedrich Gauss

Njemački matematičar, fizičar i astronom Carl Friedrich Gauss smatra se jednim od najvećih matematičara a često je nazivan i "princem matematičara" zbog iznimnog doprinosa mnogim područjima uključujući teoriju brojeva, statistiku, analizu, diferencijalnu geometriju, geodeziju, geofiziku, elektrostatiku, astronomiju i optiku. Među ostalim riješio je (1796) problem konstrukcije pravilnih višekuta ravnalom i šestarom, te pronašao formulu za konstrukciju pravilnoga sedamnaesterokuta. Dokazao je osnovni teorem algebra, a djelom *Istraživanja u aritmetici* (*Disquisitiones arithmeticae*, 1801) uveo je naziv determinanta i postavio je osnove suvremenoj teoriji brojeva. Prikazao je kompleksne brojeve u kompleksnoj ravnini i tako ih povezao s realnim brojevima. U teoriji vjerojatnosti prikazao je normalnu raspodjelu s pomoću Gaussove krivulje. Njegova *Opća istraživanja zakrivljenih ploha* (*Disquisitiones generales circa superficies curvas*, 1828) nova su etapa u razvoju diferencijalne geometrije i osnovica njezina napretka sve do danas.

1789. - prvi američki predsjednik stupio na dužnost

George Washington, prvi predsjednik Sjedinjenih Američkih Država, inauguriran je u Federal Hallu u New Yorku, obraćajući se svojim biračima o „postupcima nove i slobodne vlade“. Prilikom polaganja prisege dodao je riječi "Tako mi Bog pomogao" ("So help me God") i poljubio Bibliju, a taj je čin postao tradicija koju su slijedili mnogi kasniji predsjednici.

1897. - J. J. Thomson otkrio elektron

Engleski fizičar J. J. Thomson objavio je da je otkrio elektron, što je pomoglo u revoluciji u poznavanju strukture atoma. Na osnovi odnosa mase i naboja čestica, otkrio da čestice u katodnim zrakama imaju mnogo manju masu od bilo kojega poznatog atoma, što je dovelo do otkrića elektrona. Godine 1906. dobio je Nobelovu nagradu za fiziku kao priznanje za teorijski i eksperimentalni rad u području električne vodljivosti plinova.

1993. - CERN objavljuje da će Web biti besplatan

Znanstvenici iz CERN-a (Europskog vijeća za nuklearna istraživanja) stvorili su 1990. godine sustav za pohranu dokumenata i njihovo objavljivanje na internetu - World Wide Web. Ubrzo je postalo jasno da se puni potencijal weba može ostvariti samo ako on postane javno dostupan te je stoga 1993. godine CERN stavio izvorni kod World Wide Weba na raspolaganje bez plaćanja naknade. Adresa prvog web-mjesta i web-poslužitelja na svijetu bila je *info.cern.ch*, kojom je upravljao CERN. Adresa prve web-stranice bila je <http://info.cern.ch>.